

Hearing om the Digital Services Act, den 23 juni 2020

Talepunkter:

D9 ländernas non paper från maj on the creation of a modern regulatory framework for the provision of online services in the EU är i linje med SNs uppfattning.

Således vill vi behålla

- ursprungsprincipen som gör det möjligt för små och medelstora företag att snabbt utvidga och skala upp utan att behöva anpassa sig till särskilda lagar i andra medlemsstater.
- Ansvarsfrihet för intermediärer för det *inhåll* ("content") de lagrar om de uppfyller vissa villkor. Detta garanterar att Internet förblir en öppen miljö för alla att använda. (jag vill här förtydliga att vi inte har en samsyn bland våra medlemmar i ansvarfrågan för intermediärer för annat än innehåll och det är också det vi uppfattar att non pappret avser).
- Det skall inte heller finnas en allmän övervakningsskyldighet för intermediärer. Denna regel skyddar inte minst yttrandefriheten och tillgången till information.

Som också uttrycks i pappret, och vilket framkommit i det arbete vi hittills haft kring DSA:n är vikten att i detta lagstiftningsarbete

- uppmuntra intermediärer att proaktivt motverka förekomsten av olagligt innehåll på plattformen och att det måste finnas tillräckliga incitament och garantier för att intermediärer ska kunna göra det.

Skillnaden mellan förbjuden allmän innehållsövervakning och godtagbar övervakning av specifikt innehåll är problematisk, särskilt med ett tilltagande användande av automatiserade filtrerings- och övervakningssystem som används för att upptäcka olagligt innehåll. Det finns viss praxis från EU-domstolen, men det tycks fortfarande vara oklart vad som utgör godtagbar innehållsövervakning och var balansen mellan internetanvändarnas, internetleverantörernas och rättighetsinnehavarnas rättigheter bör ligga.

Det finns också problem med filtreringssystem som har förts fram. De är dyra att utveckla och att betala licenser för. Det är också svårt att hitta rätt nivå. Ett alltför effektivt filter kan hindra yttrande och informationsfriheten, ett mindre effektivt filter kanske inte hittar det som behövs för att blockera.

Det är också viktigt att förtydliga omsorgsplikten, duty of care, för plattformen sedan den uppmärksammas på olagligt innehåll. Detta är en princip som orsakat fragmentering mellan MS - att harmonisera vilken nivå av insatser som avses med begreppet duty of care kan därför skapa och garantera lika villkor i alla medlemsstater. Detta är förstås inte lätt och det finns liknande utmaningar i artikel 17 i upphovsrättsdirektivet.

Det finns en samstämmig syn att plattformsekonomin gynnat konsumenter och bidragit till innovation och bidragit till en mängd effektivitetsvinster på den inre marknaden. Det finns idag en mångfald av olika plattformsföretag, omkring 10 000 verksamma på den inre marknaden varav de allra flesta är SME företag.

Ett och samma rättsliga instrument kan inte på ett effektivt sätt ta itu med de utmaningar som kommissionen pekat på och som initiativet att uppdatera ansvars- och säkerhetsreglerna för digitala plattformar tar sikte på. Det är nödvändigt att i lagstiftningsarbetet respektera och beakta de

olikheter som finns mellan olika digitala plattformar, inte minst strukturella, kontraktuella och legala skillnader mellan olika B2B- och B2C-plattformar.

För att undvika överlappande och motsägelsefulla regler bör de regelverk som redan idag är tillämpliga på digitala plattformar, och de regelverk som väntas träda i kraft såsom P2B regleringen (dvs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1150 av den 20 juni 2019 om främjande av rättvisa villkor och transparens för företagsanvändare av onlinebaserade förmedlingstjänster) och upphovsrättsdirektivet (dvs the Directive (EU) 2019/790 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on copyright and related rights in the Digital Single Market and amending Directives 96/9/EC and 2001/29/EC is a European Union (EU) directive), mappas.

Det är välkommet att uppdatera ansvars- och säkerhetsreglerna för digitala plattformar med avstamp i e-handelsdirektivet med nödvändiga anpassningar till den snabba expansionen av plattformsekonomin. Målet måste vara att skapa en fungerande och säker inre marknad med utrymme för ny teknik och nya affärsmodeller.

Ursprungslandsprincipen måste få vara kvar utan justeringar. Den nya ramen bör vidare tillämpas på alla plattformsföretag som är verksamma i EU. Det finns flera definitioner som behöver förtydligas, inte minst definitionen av *vilka aktörer* och *vilket innehåll* som ska omfattas. I momslagen tillåts t.ex. 13 oklara förmedlingsbegrepp vilket ju knappats leder till regelförbättring. Så vitt gäller vilket innehåll som ska omfattas så bör ramverket hålls sig till olagligt innehåll och inte dessutom utvidgas till att omfatta skadligt men lagligt innehåll.

Med tanke på DSA:s sannolika tillämpningsområde är det viktigt att företag av alla storlekar och alla sektorer engagerar sig konstruktivt i de debatter som kommer att bidra till att utforma denna banbrytande lagstiftning. DSA kommer sannolikt att omforma online-företagsklimatet med viktiga konsekvenser för alla företag som är verksamma online.

Gatekeepers:

Bland de många plattformsföretag som är verksamma på den inre marknaden, över 10 000, är de allra flesta SME. Det finns ett fåtal dominanta plattformsföretag som på både en och flera angränsande digitala marknader verkar som sk gatekeepers (grindvakter) tack vare inte minst starka nätverkseffekter.

Trösklarna för nya aktörer att ta sig in på och konkurrera på dessa marknader är höga. Nya aktörer som TikTok och Zoom har dock lyckats. P2B regleringen är ett första steg att stävja obalansen, en reglering som träder i kraft den 12 juli 2020.

Onlinemarknader där digitala plattformar agerar har särskilda egenskaper, vilket kommissionen också beskrivit i sin konsekvensbedömning, och vilket kan leda till konkurrensproblem även utan missbruk. Om plattformarna är dominerande, genom sitt inflytande, en omfattande användarbas eller integrerade ekosystem och konkurrensen mellan plattformarna är otillräckliga, och de marknader där plattformarna agerar är viktiga eller till och med avgörande, kan P2B regleringen vara otillräcklig för att åstadkomma ett resultat där rättvis och effektiv konkurrens skyddas. Det kan därför bli nödvändigt att införa ytterligare reglering under dessa omständigheter för att se till att mindre konkurrenter med ett bra erbjudande har en rimlig chans att konkurrera på sina meriter.

Vi har inte landat i denna fråga huruvida ytterligare åtgärd alls krävs eller i så fall vilken typ av åtgärd som är mest ändamålsenlig. Kommissionen har inlett ett offentligt samråd med både ytterligare

lagstiftning för att ta itu med stora digitala plattformar, men också ett samråd om ett nytt konkurrensverktyg som skulle kunna få liknande konsekvenser för relevanta aktörer och marknader. Det är dock viktigt att dessa två processer behandlas integrerat. Till exempel, om ett nytt konkurrensverktyg blir verklighet och omfattar digitala marknader, gör det behovet av ad hoc-regler mindre uppenbart.

Eftersom det fortfarande är tidigt i processen, är det för tidigt avgöra vilken design om någon som är mest lämplig för att hantera de specifika frågor som pekats på. Men de principer som bör tillämpas är:

1. Rättssäkerhet och förutsägbarhet. Vår bedömning här är att ex ante reglering innehållandes en sk black list må vara mest förutsebart men detta uppfattar vi också som den mest ingripande åtgärden.
2. Incitament – fasta trösklar där vissa regleringar ska tillämpas för plattformar med ett visst tillräckligt inflytande kan vara ändamålsenligt med hänsyn till de utmaningar man vill stävja men trösklar avskräcker också från tillväxt, och måste därför användas med försiktighet.
3. Konsumenternas välfärd måste beaktas – eftersom plattformarna gör mycket välfärd för konsumenterna och har bidragit med mycket innovation genom ny teknik, nya tjänster och möjlighet till effektivitetsvinster för sina användare.
4. Framtidssäkrat – marknaderna utvecklas snabbt, med ny teknik som kan förändra marknadsstrukturerna. Industrin vill inte att nya uppsättningar regler ska uppdateras ofta.

Carola Ekblad, talepunkter framförda vid hearing den 23 juni 2020